Endelig oprandt den store Dag. Grænseløs var Spændingen og Udfaldet til det sidste uvis. San Fransisco, som først blev talt op, viste stor Overvægt imod; men sent paa Aftenen kom Udfaldene udefra og viste 4000 Stemmers Overvægt for Kvinderne. — Stor Jubel overalt, ikke blot i Amerika, men ogsaa i Europa, hvor vi ivrigt har snappet de ny Aviser hver Dag og tænkt, at aldrig havde et Telegram været saa længe undervejs. Glædesfester blev afholdt rundt om i Staterne, en Begejstring, som vi Nordboere ikke gør os Forestilling om, brød løs, da Kvindebanneret med den ny 6. Stjerne blev udfoldet, og sikkert er Haabet om næste Aar at kunne føje 3—4 nye Stjerner til.

Men midt i vor Beundring og Glæde slaar den Tanke ned i os som et Lyn: Hvorlænge skal alle de rige Evner og Kræfter, den Tid og de Penge, som Samfundet trænger til at udnytte paa mange andre Maader, ødes paa at skaffe os den Frihed, som er vor soleklare Ret? Hvorlænge vil Mændene endnu ruge over den som deres Særeje, de har dog ikke Skygge af mere Ret til den end vi Kvinder har, i hvert Fald ikke i Danmark, hvor de ikke har ofret en Brøkdel af det Arbejde paa at vinde den, som danske Kvinder i snart 40 Aar har udført ovenikøbet under Haan, Skuffelser og Ydmygelser, mens Mændene netop i deres korte Frihedskamp arbejdede under en løftet og aandfuld Stemnings Højtryk.

Fanny Ridiger.
Præstø.

Husmødre og Tjenestepiger.

I Anledning af Frk. Marie Christensens Foredrag i Københavns Kvindevalgretsforening Torsdagen d. 16. November kunde jeg som Husmoder have Lyst til at fremkomme med et Par Indvendinger, idet jeg finder, at Frk. Christensen for eensidigt ser paa Tjenestepigernes Fordel uden at tage Hensyn til, om det, hun fordrer, maaske vil komme til at gøre mange Husmødre til Slaver næsten i samme Grad som Tjenestepigerne tidligere. Hvis Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder skal blive nogenlunde stabilt, maa det ordnes saaledes, at Livet for begge Parter kan leves under taalelige Former; og jeg mener derfor, at det i Længden vil være lige saa meget i Tjenestepigernes som i Hudmødrenes Interesse, at man stræber at gøre begge Parter tilfredse. Men der findes ingen anden Vej dertil end den, at begge i nogen Grad maa imødekomme hinandens rimelige Krav og ikke skrue Fordringerne saa højt op, at de derved ødelægger Tilværelsen for Modparten.

Jeg vil begynde med at imødegaa et af de Krav, som jeg finder mest ubilligt. Frk. Christensen udtalte, at hun egentlig ønskede, at Tjenestepigerne kunde faa hver Aften fri. Ganske vist indrømmede hun, at hun endnu ikke vovede at opstille en saadan Fordring, men da hun tydeligt har fremsat det som sit Ideal, er det ingenlunde for tidligt for Husmødrene at bede Frk. Christensen om endnu en Gang at overveje, om hun ikke, hvis dette en Gang bliver gennemført, har opnaaet at gøre Husmødrenes Stilling for utaalelig. I saa Tilfælde vil nemlig ingen Husmoder med Børn nogensinde kunne forlade sit Hjem en Aften, og det vil dog vel endog Tjenestepigerne indrømme, vil stille Husmødrene langt slettere end Tjenestepigerne nu er stillet. Jeg gaar nemlig ud fra, at Frk. Christensen med at have fri mener at have Lov til at forlade Huset; hvis hun nemlig kun mener Fritagelse for Arbejde, er det jo en Fordring, som Tjenestepigeforeningen for længst har stillet, og den kan derfor fornuftsvis ikke betegnes som noget, der ligger langt ude i Fremtiden. Hvis Frk. Christensen derfor til Kravet om Frihed hver Aften blot vil tilføje: »Dog maa Pigen, hvor det ved Kontraktens Opsættelse forlanges, forpligte sig til tre Aftener om Ugen ikke at forlade Hjemmet«, saa kan Husmoderen dog ogsaa komme til at føre en menneskelig Tilværelse, og jeg tror aldeles ikke Pigen vil have Skade af denne Indskrænkning af sin Fritid, da hun jo paa disse Aftener vil kunne beskæftige sig med, hvad hun vil eller modtage Besøg efter Ønske. At Pigen bør have Ekstrabetaling, hvis det forlanges, at hun skal sidde oppe efter Kl. 10, er jeg fuldt enig med Frk. Christensen i.

Men hvad jeg især ønsker at protestere imod, er den absolute Fordring, at der ikke maa arbejdes efter Kl. 7. Skønt jeg mener, at 10 Timers Arbejde er alt, hvad man bør forlange af et Menneske, finder jeg blot, at Hjemmet og Pigen i Forening skal have Ret til ved Overenskomst at fastsætte, paa hvilken Tid af Dagen denne Arbejdstid skal lægges.

Der findes jo navnlig i København Tusinder af Hjem, hvor Manden eller de voksne Børns Arbejde forhindrer, at Middagen kan sættes før Kl. 6 eller mange Steder Kl. $6^1/_2$, og det siger sig selv, at i saadanne Hjem kan Opvasken efter Middagen sjældent være til Side før henad Kl. 8.

Middagen og den paafølgende halve eller hele Times Hviletid bagefter er ofte, hvor Manden har Aftenarbejde, den eneste Tid, hvor Familiens Medlemmer kan være samlede, og det siger sig selv, at hvis Husmoderen straks efter Middagen skal sørge for Opvasken, foruden at hun jo, hvor der er Børn, maa passe sit sædvanlige Arbejde, at lægge disse i Seng, er der tilmed gjort Ende paa alt Familieliv.

Men netop i saadanne Huse er der ofte ikke ret meget at bestille om Formiddagen, og jeg kan derfor ikke indse, at der skulde være noget til Hinder for, at Arbejdstiden, naar Pigen selv vil gaa ind derpaa, kunde fastsættes til f. Eks. fra Kl. 7-1 og fra Kl. 4-8. Jeg anser det end ikke for udelukket, at der vilde findes ikke saa faa Piger, der vilde foretrække en saadan Plads, hvor Formiddagsfritiden vilde give dem Lejlighed til at tage Undervisning, komme i Luften, drive Sport ell. lign.

Men selv om en saadan Ordning netop vilde tilfredsstille baade Husmoder og Tjenestepige, kommer Foreningen med sit Krav om, at Pigen ikke maa arbejde efter Kl. 7, og hun skal altsaa forlade en saadan Plads, om den saa nok saa meget svarer til hendes eget Ønske.

Dette er at gribe for stærkt ind baade i Hjemmenes og Tjenestepiger-